

KALENDĀRI

SAIMNIEKIEM • UZNĒMĒJIEM • DĀRZKOPJIEM
ŠKAISTUMAM • VESELĪBAI • VIENKĀRŠI - HOROSKOPI

KAD LABĀK
SĀKT REMONTU

2017 NR.11
Novembris

PRAKTISKĀ ASTROLOĢIJA

par visu runā

INTARA REŠETINA
PIEVILCĪBAS NOSLĒPUMS

IZZINĀM

SUDRABS UN TAVA VESELĪBA

**MĪLAS
HOROSKOPI**
ROMANTISKAM
RUDENIM

NAUDA UN MANTA

TUVOJAS PĀRMAIŅU LAIKS

UZMANĪBU!

Magnētiskās vētras!

Intervija

«NĀKOTNE NĀK NO PAGĀTNES...»

PSIHOTERAPEITS
AIVIS DOMBROVSKIS

ISSN 2255-8128

Cena € 1,58

Mediju
nams SIA

Vešture. ASTROLOĢIJAS IETEKME KARĀ UN PROPAGANDĀ

KĀPĒC MEKLĒT LATVIEŠA IDENTITĀTI

Vai mēs mīlam šo valsti?

Saruna, kurā ir sajūta, ka tiek noplēsta āda un tūdaļ sāks sāpēt viss, ko tā bija pasargājusi. Pirms Latvijas 99. jubilejas «Praktiskā Astroloģija» sarunājās ar sertificētu psihologu un psihoterapeitu **Aivi DOMBROVSKI**. Par cilvēka un valsts mijiedarbību, par svētku izjūtu un mīlestību, kuras nav. Saku – depresīva mums saruna sanākusi, Aivis Dombrovskis atbild: «Es teiktu, ka reāla.»

– Ir dzirdēts nu jau novazāts teiciens: nemīlu šo valsti, bet mīlu šo zemi. Par ko liecina, ja cilvēks pozicionē savas negatīvās sajūtas pret valsti? Pret ko viņš vērsās, jo valsts nav kontūra kartē?

– Kontūra kartē ir zemes robeža. Zeme pastāvēs arī bez cilvēka, kā tas bijis agrāk. Valsti veido cilvēki, bez cilvēka valsts nav iespējama. Cilvēku ar valsti saista piederības izjūta. Tāpat kā ģimenē – jūtos piederīgs vai nepiede-

rīgs. Vai valsts rūpējas par savu iedzīvotāju vai nerūpējas, vai es tikai apziņos, ka atrodos šajā valstī? Ne velti tāds teiciens radies.

Arī man ir personīga attieksme pret valsts svētkiem, es to reducēju uz ģimeni. Jā, ir skaisti šie valsts svētki, koncerti, salūti, bet jāskatās dziļāk. Es nesvinu valsts svētkus. Pagaidām. Atzistu, ka tie ir svarīgi, bet man tie nav ļoti nozīmīgi, un ieklausieties, kāpēc. Modelēsim situāciju. Sanāk ģimene uz Ziemassvētku svinībām, uzklāj galdu, visu sakārto un svin, bet otrā istabā sēž divas vecmāmiņas, kuras ļoti grib ēst, ir savārgušas, jūtas vientuļas un atstumtas.

– Kādēļ vecmāmiņas nenāk pie pārējiem?

– Un kur valsts liek pensionārus? Kur viņi šajā valstī atrodas? Tāpēc es uzskatu – par kādiem svētkiem varam runāt, ja tie, kas veidoja šo valsti, sēž otrā istabā, viņi nevar īsti izdzīvot, velk dzīvību, nevar atļauties medicīniskos pakalpojumus, kas vecam cilvēkam ir normāla lieta. Kādu Ziemassvētku galdu varam baudīt, ja otrā istabā sēž izsalkuši cilvēki, kurus neaicinām pie galda.

Šis piemērs paskaidro, kas notiek cilvēkos. Kāpēc viņos ir rūgtums, kāpēc saka: jā, es mīlu šo zemi, jo tā ir senču zeme, bet nemīlu šo valsti. Kā-

dēļ mēs nesaucam pie galda visus, bet labākajā gadījumā pašvaldība vai sociālais dienests aiznes pensionāram konfekšu paciņu vai tortes gabaliņu, un mēs domājam, ka līdz nākamajiem Ziemassvētkiem vecie cilvēki jutīsies labi. Nu nejutās viņi labi. Tapēc es šos svētkus nesvinu.

– Pieņemsim, ka Latvijas vēsturē simt gadu ir svarīgs notikums. Klausoties, skatoties un lasot, kā katru štruntņu «pieraksta» simtgades svinībām, nevaru nedomāt par to, vai svētku nozīme netiek devalvēta. Daudz kas izšķīst sikumos un ātri aizmirstas.

– Nevaru viennozīmīgi atbildēt. Svētku būtība ir gatavošanās tiem, nevis paši svētki. Tādējādi radām emocionālo fonu, kuru pavada patikams nogurums, jo gaidi, ka būs skaisti svētki, notiek apmaiņas process – došana un ņemšana. Tas ir pats skaistākais, ko cilvēki var izdarīt – dot un ņemt. Bet ja daži joprojām skatīsies no blakus istabas – re, kā tie tur gatavojas...

– Rodas iespaids, ka ar katru nieku, ko esam spiesti vēltīt valsts simtgadei, cilvēkus mēģina piespiest mīlēt valsti. Bet piespiest mīlēt nav iespējams.

– Ko panākam ar to? Agresiju. Ja cilvēki gribētu svinēt, viņi būtu tam gatavi. Ja mani piespiež un no manis prasa, tad es pasaku, ka man to nevajag, es nesvinēšu. Tā notiek arī ar tautu.

Cilvēki varbūt neko neteiks, aizies pie svinību galda, lai labi paēstu, paklausītos koncertu bez maksas, un tāpēc mānīsim sevi un citus, sakot – re, kā viņi grib svinēt? Ikdienu ir pietiekami nomācoša, lai mēģinātu atrast kādu labumu – labu sajūtu, labas emocijas, bet pēc tam ir jāatgriežas realitātē, un tā nav mainījies. Tas veicina nevis latviešu atbraukšanu no ārzemēm, bet vēl lielāku aizbraukšanu.

AIVIS DOMBROVSKIS

CV

- Sertificēts Latvijas Psihoterapeitu biedrības, Latvijas Hipnopsihoterapeitu biedrības, Latvijas Psihologu biedrības, Latvijas Transpersonālās psiholoģijas biedrības, Eiropas Hipnopsihoterapeitu asociācijas, Krievijas Federācijas Ģimenes un organizāciju (biznesa) sistēmisko risinājumu institūta sertificētais biedrs.
- Daudzu zinātnisku un starptautiski atzītu rakstu autors, uzstājies ar prezentācijām par saviem pētījumiem starptautiskajās psihologu konferencēs gan Latvijā, gan ārzemēs.
- Vadījis televīzijas raidījumu «Šeit un tagad».
- Pirmais, kurš Latvijā veicis pētījumu par feministiskās identitātes saistību ar ģimeni, identitātes krīzi, un pirmais, kurš Latvijā aizsācis pētīt feministisko identitāti psiholoģijā.

Cilvēku ar valsti saista piederības izjūta.
Tāpat kā ģimenē — jūtos piederīgs vai nepiederīgs.
Vai valstis rūpējas par savu iedzīvotāju vai nerūpējas,
vai es tikai apzinos, ka atrodos šajā valstī?

- Ir vajadzīga sabiedrības iesaiste, bet ja nemitīgi diedelē - ziedojiet un ziedojiet?

- Kad runā par ziedojumiem, tad atceros, kur nauda tiek tērēta. Kādam sportistam tiek apmaksāta apdrošināšana, bet par tiem simt tūkstošiem bērnu slimnīcai varētu ko labu izdarīt un neprasīt ziedojumus sabiedrībai. Valsts iegulda miljonus tur, kur kāds nav kontrolējis vai bijis ieinteresēts nekontrolēt, un zaudējumus nomaksā no iedzīvotāju nodokļiem. Par to naudu varētu palīdzēt tiem, kuri vairs nevar parūpēties par sevi - veciem cilvēkiem, bērniem. Ja skatāmies kopumu, rādās pavisam cita aina nekā tad, ja koncentrējamies uz kaut ko vienu un pārējo neredzam.

- Tas piedienas cilvēka dabai - pabaudīt un atkrist atpakaļ negāciju bedrē?

- Agrāk zināja, ka ļaunums pievelk ļaunumu. Jo vairāk uzņemam negatīvo informāciju, jo vairāk saskatām slikto. Tāds ir mūsu uztveres akcents, uz ko fokusejamies. Cilvēks, kurš atrodas diskomfortā ar sevi, savu dzīvi, kura vajadzības nav apmierinātas, visur ierauga slikto. Var jau teikt, ka vajag izmantot pozitīvo domāšanu, bet labi ir tikai tajā mirkli, kad to izmanto. Pēc tam esi atpakaļ dzīvē, kāda tā ir. Mēs varam uztvert dzīvi filozofiski, bet par apkuri jāmaksā un ēst arī vajag. Dabiskās vajadzības ir jāapmierina. Ja tas nenotiek, tad cilvēks nevar justies labi.

- Mēs runājam par Maslova piramīdas apakšējo daļu?

- Pašu apakšējo. Piramīda nekad nav pilna, tā ir cirkulāra. Paēdi un kāp augstāk. Atkal gribas ēst, paēd un kāp tālāk. Mūsu sabiedrībā ir tikai daži, kuri kāpj augstāk, pārējie cīnās pa apakšu, lai izdzīvotu. Par kādu pašrealizāciju var runāt, ja cilvēki nejūtas droši?

- Pērn laimes reitingā izrēķināts, ka Latvija atrodas 68. vietā no 157 valstīm. Esam tik laimīgi, bet pašnāvību skaita ziņā atrodamies trešajā vietā Eiropas Savienībā, pēc pusaudžu pašnāvību skaita - sestajā. Kā tas iespējams?

- Kad rakstīju disertāciju pirms vairākiem gadiem, skatījos arī laimes indeksu, tikai tad Latvija bija trešajā vietā no apakšas. Esmu skeptisks par tagadējo 68. vietu. Varbūt tomēr ir loģiska sakarība. To cilvēku, kas pirms vairākiem gadiem šeit jutās slikti, Latvijā vairs nav.

- Aizbrauca laimi meklēt?

- Varbūt arī tas ir cēlonis, jo situācija Latvijā nav kardināli mainījusies, lai mēs varētu labi justies.

- Vai Latvijas iedzīvotāji tiešām ir depresīvi?

- Esam diezgan depresīvi. Daudzi šo sajūtu veiksmīgi slēpj vai arī izstumj to, sakot: man viss ir kārtībā. Ir rādītāji, kas liecina, vai viss ir kārtībā - pašnāvības, saslimšanas. Šos rādītājus apmānīt nevar. Laimīgs cilvēks neslimo. Viņš ir komfortā ar sevi, apkārtējo vidi, cilvēkiem un var baudīt dzīvi, nevis cīnīties par izdzīvošanu. Es nevaru iedomāties, kā pensionārs var izdzīvot ar pārsimt eiro mēnesī. Var jau teikt, lai bērni piemet, lai uztur, lai atbalsta, bet vai tāpēc tiek radīti bērni, lai vecumdienās viņi uzturētu vecākus? Normāli ir, ka cilvēks strādā, lai nodrošinātu sevi vecumdienās, lai nebūtu nabaga statusā. Nesaku, ka tas ir slikti, taču tā nevar būt norma.

Arī vecam cilvēkam ir jāvar pašam savas vajadzības apmierināt. Mēs aizmirstam būtisku lietu - cilvēka pašcieņu. Ja tu esi vecs, nav jāzaudē pašcieņa, nav jākļūst par tādu, kam nav vērtības. Cilvēkam līdz pēdējai stundai jābūt vērtībai. Bet mūsu vecīši, kas ir visu mūžu atdevuši valstij, kuriem pateicoties šī valsts ir neatkarīga, kuri to būvēja, no tās tiek izsviesti.

- Ragaviņās un uz mežu prom?

- Tā mēs darām.

- Japāņi dodas nomirt uz mežu Fudži kalna pakājē.

- Jā, bet tad, kad jūt pēdējo stundiņu, nevis tad, kad viņiem liek iet. Arī latviešiem veci cilvēki, kas dzīvoja saskaņā ar sevi, zināja, kad nomirs. Pirms tam nomazgājās, apģērba mirstamās drēbes un aizgāja. Mūsdienu cilvēks to vairs nejūt, mūsdienu cilvēkus ķer infarkti. Tā ir skaista nāve, dod dievs visiem latviešiem, kam laiks mirt, nomirt ar infarktu. Tad nebūtu vecumdienās jāiet izlūgties medicīnisko palīdzību vai jāgaida nenormālās rindās. Zinu gadījumus, kad cilvēki iestājas rindā, lai saņemtu valsts apmaksātus pakalpojumus, bet, tos gaidot, nomirst.

- Vai nomāktības izjūtu var mazināt ārējie apstākļi?

- Ārējie apstākļi ir ietekmējoši. Patmatā ir cilvēks pats, viņa iekšējā būtība ir noteicošā. Viens var sēdēt kūtsgalā uz mēslu čupas un justies komfortabli, otrs tādos apstākļos sajuks prātā. Runājam par vērtību skalu - kas manā dzīvē ir vērtīgākais. Vai varu justies komfortabli ar minimumu un, galve-

Foto: Dmitrijs SUIŽIČS, F64 Photo Agency

nais, lai manas vajadzības tiek apmierinātas, vai domāju, kā palīdzēt citiem.

- Latvijas novados arvien iedzīvotāji ir atšķirīgi. Kurzemniekus ar latgaliešiem nesalīdzināt. Mēs pat valsts mērogā nesajucamies.

- Visiem nav jābūt vienādiem. Tas ir identitātes jautājums. Katram ir jāsauglabā sava unikālā identitāte, bet tā vispirms jāatrod. Ja runājam valstiskā kontekstā, tad kas ir latvieša identitāte un kas ir latvietis? Atradīsim savu identitāti - kas es esmu?

- Tas tiek uzskatīts par filozofisku jautājumu, un nav piedienīgi atbildēt kaut ko piezemētu.

- Liela daļa sevi neatrod identitātes augstāko punktu.

- Nav laika meklēt.

- Nav vēlmes. Cilvēks negrib zināt, kas viņš patiešām ir. Ja pieņemam valsti kā apzinātu un domājošu sistēmu (cerams, ka vismaz simt galvas mūsu valsti domā), kam tā veido svētkus? Ja jau nav identificējams objekts, ja tie ir cilvēki bez identitātes, tad svētkus veido masai.

Tev bērni ir Anglijā, viņi atbrauks uz valsts svētkiem?

- Nē.

- Nu redzi, kas tie par svētkiem, ja ģimene nav kopā. Vai tie ir valsts svētki? Tās ir papildu brīvdienas, bet ne svētki. Svētku nav. Valstī nav ideoloģijas, valsts ir bez politiskās identitātes. Latvija ir nosaukums, bet valstisko, politisko identitāti veido kopums, arī ideoloģija. Kas ir patriotisms? Patriotisms rodas cilvēkā, nevis nāk no

Var jau teikt, ka vajag izmantot pozitīvo domāšanu,
bet labi ir tikai tajā mirkli, kad to izmanto.
Pēc tam esi atpakaļ dzīvē, kāda tā ir.

Jo vairāk ēd, jo vairāk gribas. Jautājums, cik liela ir apetīte un cik bagātīgs galds. Ja oficianti visu laiku iet prom, tad sākas ķīviņš, kā sadalīt kumosu. Cilvēki aizbrauc, valstij jāmeklē, kādā veidā dabūt jaunus nodokļus.

Mani var nosodīt par to, ka neredzu labo, bet es ļoti daudz runāju ar cilvēkiem, redzu, kā viņi jūtas, klausos viņu dzīves stāstus un tiem ticu vairāk nekā tam, kas rakstīts avīzēs. Man nav svarīgi, ka viena iela ir nobruģēta, bet ir svarīgi, kā cilvēki jūtas, kad pa to ielu iet. Un atkal nonākam pie veciešiem un svētku galda. Vieni svin, citi klausās.

- Runājot par valsti, tu velc paralēles ar ģimeni. Ģimene ir drošības salīņa katram no mums?

- Tā vajadzētu būt, ka ģimene ir drošības sala, kurā cilvēks vienmēr var atgriezties, viņu vienmēr tur gaidīs un aizstāvēs. Varbūt mājas iekšpusē kādreiz nopērs, bet uz āru – vienmēr aizstāvēs.

- Latvijā ir šī salīņa zem ūdens. Kāpēc te cilvēki neprot veidot attiecības? Dažādas sabiedrības grupas sarīda vienu pret otru kā gladiatorus arēnā, un uzvar tas, kurš otru piebeidz.

- Latvijā trūkst tolerances. Tolerance neveidojas no politikas, bet no cilvēka spējas pieņemt atšķirīgo. Kā mēs varam pieņemt otru, ja nepieņemam sevi? Kā mēs varam pieņemt sevi, ja nezinām, kas esam? Bezgalīgs riņķa dancis. Cilvēki negrib zināt, kādi viņi ir, jo tad ir godīgi jāpaskatās uz sevi, jāatzīst lietas, ko negribas atzīt – uzskatus, rakstura iezīmes. Tāpēc, izejot no mājas, nopūderējamies, uzliekam skaistu masku, bet vai zinām, kas ir zem tās? Nav jau vienmēr jāiet ar kailu dvēseli cilvēku barā, bet vispirms vajag pašam iepazīt savu dvēseli.

Ir stubli neatzīt tos ieguvumus, kas kādreiz bijuši, arī padomju armijas svētkus – daudzi karoja, viņiem nebija izvēles. Mēs viņus izmetam miskastē. Ar kādām tiesībām? Tā ir viņu dzīve. Kāpēc mēs necienām otra dzīvi, lai kāda tā bijusi?

- Latvijā ģimenē trūkst drošības izjūtas, jo cilvēki ne vienmēr

saprot, kas viņus tur kopā un kad beigsies tas, kas sākumā ir vienojis. Mīlestība pagājusi, tomāti novītuši. Dzīve kā uz čemodāniem, nekad nezini, kad būs laiks kravāties promiešanai.

- Tā ir. Atbilde jāmeklē vērtību sistēmā, un atkal nonākam pie svētkiem un veciešiem blakus istabā. Vai tad tā ir ģimene, kurā jaunie svin un vecieši tikai klausās? Lielbritānijā, kur bieži esmu, veciešus aicina pie galda, viņus neved uz mežu ragaviņās. Tur cita dzīve uz tvere, savstarpēja cieņa. Es negrasos idealizēt britu sabiedrību, tur ir arī rasisms, snobisms. Ideālu sabiedrību nav. Padomāsim, kā jūtamies snobiskā sabiedrībā un kā Latvijas sabiedrībā, kur absolūti nav cieņas vienam pret otru. Kā veidojas cieņa ģimenē? No pieaugušo savstarpējas cieņas, un no tā bērni mācās attieksmi pret saviem vecākiem. Ja viņi redz, ka vecāki savus vecākus aizved uz mežu, tiklīdz viņi sāk radīt problēmas, tad ko iemācās bērns? Ka pareizi ir rīkoties tāpat – kad maniem vecākiem radīsies problēmas, es arī veidošu viņus prom.

- To apburto loku var pārtraukt?

- Tas ir iespējams. Vajadzīgs impulss, kas sistēmu satricina gan ģimenē, gan valstī. Ja ģimenē tās ir dabiskas lietas, kas kaut kad var notikt, tad valstij ir vara, instrumenti un valsts var to darīt pirmā – parādīt, kā rūpējas par senčiem. Tad arī cilvēks sāk aizdomāties, vai es to daru, vai atvainojos un pasaucu pie galda veciešus, vai pasaku: tas nekas, ka esat veci, jūs esat vērtība, jūs zināšanas un pieredze ir neizmērojama.

Kamēr cilvēks cīnās par savu izdzīvošanu un ir fokusēts uz savām pamatvajadzībām, lai eksistētu, viņš neskatās citur. Un tas ir izdevīgi. Valsts vara var pieņemt nezin kādus likumus, cilvēkam galvenais, lai viņš būtu paēdis. Mēs nevaram runāt par demokrātisku valsti, ja cilvēki tajā neiesaistās. Bet vai cilvēkos kāds klausās? Pēc Saeimas atļaušanas izstrādāti noteikumi, lai uzklaušana būtu vēl vairāk apgrūtināta.

valsts. Valsts to sekmē. Es domāju, ka Latvijā tikpat kā nav patriotu. Pieņemsim, ka radusies krīzes situācija, apdraudējums valstij. Par ko cīnītos patrioti – par zemi vai par valsti? Par savu zemes pleķīti vai par valsti? Tā būs atbilde apgalvojumam, ka es mīlu šo zemi, bet ne valsti. Ja zemniekam atņems zemi, viņš ņems dakšas un cīnīsies. Bet ja viņam pateiks, ka ienāks N valsts un atstās zemi, saimniecību, nodokļus nemainīs, vai viņš cīnīsies? Vai viņam būs svarīgi, lai neaiztiek viņa zemi, vienalga, kāda vara nāk. Varbūt tādu jautājumu valsts var sev uzdot.

- Varbūt būtu svētīgi to noskaidrot.

- Būs maz cilvēku, kas aizstāvēs valsti. Ar valdību asociējam valsti – vai cīnīsies par šo valdību? Jāatgriežas pie ģimenes. Ir pētījumi, ja bērni cenšas ļoti daudz laika pavadīt ārpus ģimenes, tad tas ir sliktas vides rādītājs, jo bērni no labas ģimenes vides turas pie ģimenes, nevis skrien prom. Ja šobrīd liela daļa cilvēku aizbrauc, vai mēs šai valdībai, kas pārstāv valsti, teiksim: mēs ejam par jums cīnīties, jo jūs par mums rūpējaties? Ielikt bruģīti uz svētkiem – tās nav rūpes. Rūpes ir nodrošināt otra vajadzības. Mēs mēdzam domāt – galvenais ir foršā sajūta. Nē, ne vienmēr. Foršā sajūta rodas caur kaut ko smagāku, kā izraujot zobu. Tas sāp, bet pēc tam ir labi. Valsts izmantoja šo metodi kā izeju no krīzes, diemžēl rezultāts nemainījās, ļaudis piezīmiedza jostas, bet viss palika gandrīz tāpat. Dzīvojam ar piezīmiegtu jostu tālāk.

– Prezidentu arī tauta nedrīkst vēlēt.

– Tas nav demokrātisks prezidents, tas ir simt cilvēku izvēlēts prezidents. Viņiem viņš ir labs, bet ne tautai. Varam teikt, ka tauta ievēlē tos simt cilvēkus, kuri Saeimā sēž. Nē, tauta ievēlē sarakstus, kuros viņi ir, bet tur ir arī daudzi citi, kas izgroza savas ambīcijas kā vajag un no apakšējās pozīcijas pārceļas uz augšējo. Tāpēc es vairākus gadus nepiedalos vēlēšanās – kamēr nevaru vēlēt par to cilvēku, par kuru vēlos, tikmēr par sarakstu, kam neuzticos, es nevēlēšu. Neesmu vienīgais. Kur ir demokrātija, ja daudzi cilvēku neiet vēlēt?

Jā, es dzīvoju Latvijā un esmu daļa no tā visa. Es labprāt ietu vēlēt, ja Saeimā nokļūtu tas, par kuru balsoju, bet nemetišu urnā papīrīti par neko, par sarakstu. Izlasīju vēlēšanu likumu un valsts konstitūciju un sapratu, ka man nav ietekmes, nav cita līdzekļa, kā paust savu negatīvo attieksmi pret to, kas notiek, kā – boikotēt to. Es neaģitēju boikotēt vēlēšanas, aicinu domāt un būt atbildīgam par savu darbību un domām.

Daudzi seko vecajai ideoloģijai, ka vēlēt ir pienākums. Tas nav pienākums, tā ir mana izvēle. Tauta iet vēlēt kaut ko, lai tikai kaut kas būtu. Bet valsts izdara politisku manevru – izveido ārējo ienaidnieku, jo tā esamība apvieno cilvēkus: ja nebūsim mēs, būs citi un jums būs slikti. Cilvēki notic, jo baidās no nezināmā – labāk zināms kretīns nekā nezināms dievs. Tāpēc mēs sēžam bez attīstības.

Mēs mānām sevi, ka piedalāmies procesā. Mēs nevaram runāt par demokrātiju, ja visi nepiedalās lēmumu pieņemšanā. Cienu cilvēkus, kuri nebaidās runāt par savu attieksmi, jo mēdzam izlikties par kaut ko, lai tikai mūs pieņemtu. Cilvēkam piemīt sociālā identitāte – gribam piederēt grupai, pieņemam tās vērtības, saplūstam, gūstam labumu no tās, baidāmies tikt izstumti. Nebūtu ne jābaidās, ne būtu jāizstumj, jo nevaram būt veselums, ja kādu dzenam ārā, nevaram būt stipri, ja kādu izsviežam. Esam vāja valsts, sadrumstalota. Es daudz ceļoju un runāju ar cilvēkiem, viņi veido manu redzējumu par pasauli. Neuzdrošināšos teikt, ka Latvijas valstij nav vērtību. Bet kā var sevi identificēt ar valsts vērtībām, ja cilvēki tās nav pieņēmuši kā savas? Jautājums, kur tās ir un kādas tās ir. Tāpēc iedzīvotāji dzīvo atsevišķi, valdība – atsevišķi.

Foto: Dmitrijs SUIZICS, F64 Photo Agency

Aivis

Dombrovskis: «Ja zemniekam atņems zemi, viņš ņems dakšas un cīnīsies. Bet ja viņam pateiks, ka ienāks N valsts un atstās zemi, saimniecību, nodokļus nemainīs, vai viņš cīnīsies? Varbūt tādu jautājumu valsts var sev uzdot.»

– Depresīva mums saruna saņākusi.

– Es teiktu, ka reāla. Ja kakai uzspiežam putukrējumu, tā nekļūst par kūku. Ja ir augonis, tam virsū ādas plēvīte, vai var to izspiest neaiztiekot?

– Var gaidīt, kamēr organisms pats tiek galā.

– Augonis var arī iekapsulēties. Ja gribam dabūt to ārā, sāpes būs lielākas, toties pēc tam nesāpēs. Bet var uzlīmēt leikoplastu un teikt, ka viss ir labi. Tas ir cilvēka fenomēns, ka pie sāpēm pierod.

– Cik ilgi lai gaidām to gaišo tāli? Ko paši varam darīt, lai justos labi, dzīvotu saskaņā ar sevi?

– Organizēt savu dzīvi pašiem. Ieraudzīt, ka no augšas nekā nebūs, un mēģināt radīt savas vērtības, kuru ap-

zināšana un pieņemšana ļaus dzīvot labāk. Nevar gaidīt, kad debessmanna kritīs. Ir jāsāk no viena punkta. Jāpieceļas no svētku galda, jāatvainojas vecākiem un jāatved viņi pie galda. Tad svētki kļūs pilnvērtīgi, visa dzīve kļūs pilnvērtīga, jo koks ar nocirstām saknēm nevar augt. Tad paši varēsīm priecāties un radīt svētkus citiem, jo mēs to mācēsīm. Jāsāk domāt, kas mēs esam, atcerēties, no kā nākam, kādi ir mūsu vecāki, vecvecāki. Mūsos ir daļa no tēva un mātes, lai kādi viņi ir. Ja viņu nebūtu, tad mēs visi tagad nebūtu tādi, kādi esam. Aiz mums stāvējuši daudzi cilvēki, tāpēc ikkatrs esam bagāts. Jo paši neesam nekas, mēs esam tie, kuri bijuši un ir aiz mums. Arī mēs esam kāda cita dzīves daļa. Mēs turpināsimies bērnos, mēs veidojam to, kas būs pēc mums. ☺